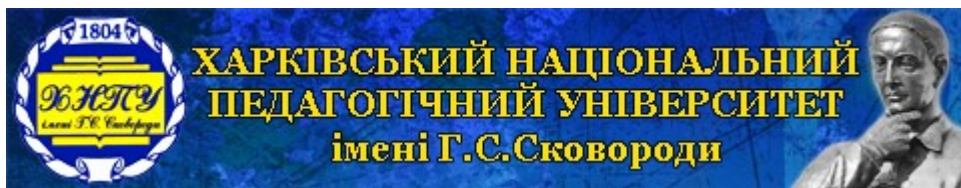

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Криворізький державний педагогічний університет
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕНЬ
У ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 220-РІЧЧЮ ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТУ**

23 травня 2024 року

ХАРКІВ – 2024

Чернушенко А.В. ПРОГРАМА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ПРОФІЛАКТИКИ НАРКОТИЧНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ СТАРШИХ ПІДЛІТКІВ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	139
Черняк Н.С., Бацман О.С. СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	142
Чечун І.В. ІНТЕГРАЦІЯ ТА РЕІНТЕГРАЦІЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ В СОЦІУМ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	144
Чорна Д.Ю. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ АНІМАЦІЇ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	147
Чуб К.В. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	149
Шевченко І.М., Шеплякова І.О. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В ФАХОВИХ КОЛЕДЖАХ.....	152
Шрамко Г.К., Костіна В.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ ГАЛУЗІ ДО ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУЦІЯХ З БЕЗРОБІТНИМИ, ЩО ВТРАТИЛИ РОБОТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	156
Яцун Є.С., Шимко І.М. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ, ЯКІ ОПИНИЛИСЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ.....	162
Відомості про авторів.....	165

5. Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг). *Шевченківська районна у м. Полтаві рада*. 2021. URL: <https://okt-rada.gov.ua/2021/05/28/1-13/>

6. Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Київської районної в м. Полтаві ради. *Офіційний сайт Київської районної у м. Полтаві ради*. 2024. URL: https://www.kr-pl.gov.ua/servinform/teritoryalny_centra/

7. Університет третього віку. *Poltava University Economics and Trade*. 2024. URL: <https://puet.edu.ua/fakulteti/universytet-tretogo-viku/>

Чорна Д.Ю.

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ АНІМАЦІЇ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

*Науковий керівник – кандидатка педагогічних наук, доцентка,
доцентка кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди*

І. О. Шеплякова

Стратегічна ідея модернізації освіти у XXI столітті полягає у вихованні гармонійно розвиненої особистості, спроможної критично мислити, збагачувати власний життєвий досвід, бути соціально компетентною та стійкою до деструктивних впливів. Водночас розширення кола соціально-педагогічних проблем (неконтрольована емоційно-інформаційна агресія, погіршення загального стану здоров'я дітей, зниження в них інтересу до навчання тощо) актуалізують необхідність створення умов для успішної соціалізації дітей (зокрема молодшого шкільного віку) на засадах життєтворчості та людиноцентризму, розробки відповідних технологій соціально-виховної роботи. При цьому суттєвий вплив на процес соціалізації молодшого школяра здійснюють батьки та педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти (зокрема соціальні педагоги), які передають досвід різних моделей соціальної поведінки, допомагають у конструюванні персональної системи цінностей, і, зрештою, сприяють формуванню готовності дитини до життя у відкритому соціумі.

Визначальним у процесі становлення та розвитку особистості є соціальне виховання через його спрямованість на формування в дитини ієрархії соціальних цінностей, соціальних якостей, просоціальної поведінки. Водночас дієвим методом соціального виховання молодших школярів є анімація, використання якої сприяє активізації процесу вибору дитиною дозвіллевих уподобань з метою розвитку соціальних якостей особистості; натхнення її на

активні просоціальні дії; мінімізації впливу негативних соціальних явищ (і, насамперед, війни), що спричинюють поширення серед дітей й молоді різних форм деструктивної поведінки тощо.

Проведений аналіз наукових джерел свідчить, що проблему соціального виховання молодших школярів засобами анімації в закладах загальної середньої освіти розкрито в різних аспектах: соціальні аспекти виховання (М. Васильєва, О. Гук, М. Євтух, Ю. Поліщук, А. Рижанова, І. Романова, Н. Чернуха, І. Шеплякова та ін.); форми та методи соціально-виховної роботи (І. Зверева, В. Поліщук, Р. Вайнола та ін.), анімація як засіб соціального виховання (Т. Лесіна, Н. Максимовська, В. Олійник та ін.). Закладена в нормативно-правових документах (Конвенції ООН про права дитини, Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті, Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» та ін.) методологія освіти надає пріоритетності проблемам формування особистості дитини, розвитку її творчих здібностей, набуття нею соціального досвіду.

На основі проведеного аналізу джерельної бази [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7] *соціальне виховання молодших школярів* визначено як процес їхньої відносно соціально контрольованої соціалізації, що здійснюється спеціально створеними для цього виховними інститутами та спрямований на надання допомоги кожній дитині в розвитку її особистісного потенціалу, у привласненні системи ціннісних нормативів суспільства та опануванні моделей просоціальної поведінки.

Водночас констатовано, що на сьогодні вже накопичено значний теоретичний і емпіричний матеріал з проблеми соціального виховання дітей молодшого шкільного віку. Проте досі не отримала достатнього висвітлення в соціально-педагогічній літературі проблема соціального виховання дітей молодшого шкільного віку засобами анімації в провідному інституті соціалізації – закладі загальної середньої освіти, бракує теоретично-методичних розробок, що розкривають потенціал використання анімації щодо підвищення ефективності процесу соціального виховання молодших школярів у зазначених соціальних інституціях.

Отже, соціальне виховання молодших школярів засобами анімації в закладах загальної середньої освіти є актуальною проблемою, що потребує глибокого й послідовного вирішення на рівні соціально-педагогічної теорії та практики, зокрема задля розробки технології роботи соціального педагога з соціального виховання молодших школярів засобами анімації в закладах загальної середньої освіти.

Список використаних джерел:

1. Васильєва М. П. Роль соціального виховання особистості в умовах війни. *Сучасні реалії та перспективи соціального виховання особистості в різних соціальних інституціях*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч.

300-річчю з дня народж. Г. С. Сковороди, 21.10.2022 р. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. С.48-50.

2. Васильєва М. П., Романова І. А., Шеплякова І. О. Актуальність використання засобів театрального мистецтва в соціальному вихованні підлітків у центрах соціально-психологічної реабілітації дітей. *Перспективи та інновації науки*. 2022. № 1 (6). С. 97-108.

3. Лесіна Т. М. Соціально-педагогічні умови стимулювання майбутніх соціальних педагогів до анімаційної діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Луганськ: Луганськ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2009. 20 с.

4. Максимовська Н. О. Анімація дозвілля як засіб соціального розвитку особистості в соціумі, що глобалізується. *Вісник Харківської державної академії культури*. Харків, 2012. С. 268-278.

5. Поліщук Ю. Й. Соціальне виховання учнівської молоді як соціально-педагогічна проблема. *Сприяння здоров'ю дітей та молоді: теоретико-методичні аспекти*: матеріали IV міжнарод. соц.-пед. конф. (Луцьк, 29-30 верес. 2009 р.) / гол. ред. П. М. Гусак. Луцьк:[б. в], 2009. С. 328-335.

6. Рижанова А. О. Соціальне виховання в Україні: динаміка від авторитарних до демократичних часів. *Norwegian Journal of Development of the International Science*. 2020. № 42. С. 37-43.

7. Чернуха Н. М., Гук О. Ф. Соціальне виховання у сучасному українському соціумі: реалії, досвід, перспективи. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 11: Соціальна педагогіка. 2018. Вип. 24 (2). С. 153-158.

Чуб К.В.

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка*

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

*Науковий керівник - докторка педагогічних наук, професорка,
завідувачка кафедри соціальної роботи, реабілітації та повоєнної адаптації
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка
Н.О. Сайко*

Основним завданням дошкільної освіти та закладу дошкільної освіти є створення спеціального виховного, розвивального середовища, в якому б дитина успішно соціалізувалася, була б собою та змогла зберегти своє психічне, фізичне здоров'я [1;2].

Проблема організації та удосконалення освітньо-виховного середовища для успішної соціалізації особистості була в центрі уваги науковців різних часів та періодів розвитку суспільства – Ф. Фребель, Д. Дьюї, М. Монтессорі, Ж.-Ж. Руссо, А. Макаренко, В. Сухомлинський та ін. У їхніх дослідженнях